

Norge, naar Norge ikke har tiltraadt Berner-Konventionen, og for saa vidt er en lovlig Oversættelse, og da dansk Ret jo ikke gælder i Norge, er det ikke i Strid med denne Lov, men jeg tror nok, det kan siges, at det vilde være „i Strid med en ved denne Lov hjemlet Eneret“. Det har været Udvalgets Mening herved at ville sætte en Bom for Indførelse af Oversættelser til Dansk-Norsk fra fremmede Sprog, fra Sprog, naturligvis, der omfattes af Berner-Konventionen, samtidig med, at vi ønske at gøre opmærksom paa, hvad vistnok den ærede Ordfører vil betragte, at vi ere gaaede ud fra, at Ordet „mangfoldiggøre“, som navnlig kommer gentagne Gange i § 17, ogsaa omfatter Oversættelser, saaledes at det er ikke alene den direkte Mangfoldiggørelse, men ogsaa Mangfoldiggørelse gennem Oversættelser, som bliver forhindret og forbudt ved Straffebestemmelserne i denne Paragraf. — Jeg skal nu sige et Par Ord om det Vindringsforslag, jeg har tilladt mig at stille til § 6, og som den ærede Ordfører omtalte. Det gaar ud paa en Udvidelse af den Regel, som i § 5 gælder for Samarbejde ved alle de litterære Værker, og som jo ifølge § 6 gælder for Samarbejde mellem Musiker og Forfatter, Operatekst og Operamusik, og som gælder for Ballet og Pantomime og lignende Værker, jeg kan sige for ethvert æstetisk-kunstnerisk Værk, hvor der er Samarbejde mellem flere. Hovedreglen i § 5 er, at naar et saadant Værk en Gang er kommet ud og blevet overgivet til Publikum og har vundet Favour og blevet udsolgt, skal ikke den ene Medarbejder kunne stoppe den anden fra paa ny at udgive deres samlede Værk. Den ene skal ikke af en eller anden Grund, maaske undertiden giftsøje Grunde, for maaske at presse mere ud, end der billigvis kan tilkomme ham, kunne forhindre, at dette Værk, som nu er udsolgt, og som maaske ventes med Længsel af Publikum, kommer ud i den samme Form, hvori det allerede en Gang er overgivet til Publikum. Det er den Regel, man har slaaet fast for alle de litterære Værker og i § 6 for andre Værker, hvor der er Tale om Samarbejde mellem flere. Mit Vindringsforslag gaar nu ud paa, at samme Regel ogsaa maa gælde om Samarbejdet mellem en Forfatter og Kunstner i den Forstand, at jeg derved tænker paa bildende Kunstnere, Tegnere og Malere, og jeg sigter navnlig til saadanne Værker, hvor en Kunstner og Forfatter arbejde sammen, udforme Værket sammen paa en Maade, saaledes at Tekst og Billeder fødes nogenlunde samtidig og ere nødvendige for hinanden, saaledes at man næsten ikke kan tænke sig

disse Billeder uden Tekst eller Teksten uden disse Billeder. De Herrer sende vistnok mange Eksempler derpaa. Det er ikke sjælden den Maade, hvorpaa et Værk kommer frem, og hvorpaa det alene kan vinde ud i Publikum, fordi det er et saadant inderligt Samarbejde mellem Kunst og Litteratur. Nu er det, mit Vindringsforslag gaar ud paa, at for disse illustrerede Værker skal Hovedreglen, som gælder i andre Tilfælde, ogsaa være gældende, og jeg kan ikke i, hvad der er kommet frem, heller ikke fra den ærede Ordfører, egentlig finde nogen begrundet Indvending derimod. Der er blevet sagt i Betænkningen, og den ærede Ordfører har gentaget det, at man maatte ikke give Kunstneren den Ret at kunne tvinge en Forfatter til at lade en ny Udgave komme, det var at udvide Kunstnerens Ret udenfor rimelige Grænser, hans Ret er bleven fastslaaet ved § 33, mere behøver han ikke. Men det er jo en gensidig Ret. Det, som jeg ønsker indført, er, at Forfatteren kan tvinge Kunstneren, og Kunstneren kan tvinge Forfatteren, ligesom Forfatteren kan tvinge Komponisten, og Komponisten kan tvinge Forfatteren i Publikums Favour, for at Publikum ikke skal gaa tabt af et Værk, som bør være i Litteraturen, som bør være tilgængeligt for Publikum, hvilket kan ske, naar man tager denne Udvidelse af Hovedreglen, jeg har foreslaaet. Naar man ikke tager den, vil det kunne føre til, at et Værk, der kommer ud og bliver hurtigt udsolgt, kan Forfatteren ikke faa udgivet igen, fordi Kunstneren siger nej, og Kunstneren kan ikke faa det udgivet igen, fordi Forfatteren siger nej. Det er ikke saaledes, som den ærede Ordfører lod til at gaa ud fra, at Tegningerne i Reglen ere det underordnede. Tværtimod, Tegningerne kunne ofte være det overordnede, men de trænge alligevel til en Tekst, fordi der er en inderlig Forbindelse mellem Tekst og Tegninger. Altsaa, naar Hovedreglen er fund og rigtig — og det tror jeg, den er — saa kan jeg ikke indse, hvorfor man ikke skulde anvende den paa dette Tilfælde, idet Manglen af en saadan Regel let fører til, at den ene eller den anden af Medarbejderne stiller for store Fordringer til den anden, og der derved kommer et længere Tidsrum, hvori Værket ikke kan komme ud, og det store Publikum ikke kan nyde godt af dette litterære Kunstværk, der er kommet ud og kunde være tilgængeligt. Man kan ikke henvise Forfatteren til: du kan udgive den Tekst særskilt, thi Forholdet kan være det, at Teksten betyder intet uden Tegningerne, og man kan ikke henvise Kunstneren til: du kan sælge